

Picassov kód

Maliarske príbehy a anekdoty

Zostavili Remi Kloos & Pero Le Kvet

© Remi Kloos & Pero Le Kvet
PICASSOV KÓD
Maliarske príbehy a anekdoty
© Miloš Prekop – AND, 2013

ISBN 978-80-89598-03-8

**Remi Kloos
Pero Le Kvet**

Picassov kód

**Maliarske príbehy
a anekdoty**

Úvodom

Každá kniha má svojich adresátov. Aj tá, ktorú práve držíte v rukách. Adresáti tejto knihy sú predovšetkým výtvarní umelci a ľudia, ktorí sa považujú za sympatizantov výtvarného umenia. Môžu k nim patriť aj milovníci pravdivých zábavných krátkych príbehov - anekdôt, pretože v tejto knihe je ich neúrekom. (Mimochodom, sympatizanta výtvarného umenia spoznáte podľa toho, že mu je toto umenie sympatické, že ho oslovuje. Niektorí sympatizanti však oslovujú aj umenie. Napríklad ja v Louvri. Pred Leonardovým Sv. Jánom Krstiteľom zo mňa vyhrklo: „Leonardo, ty si zo všetkých najväčší!“ A pred El Grecovým obrazom zas: „Že teba v tej dobe neupálili, nechápem!“)

A týmto sympatizantom umenia, bez ktorých by bolo umenie mŕtve (naozaj, ak by ich nebolo, tak umelci by sa mohli pokojne venovať trebárs poľným prácam), chce táto kniha prostredníctvom svojho úsmevného obsahu priblížiť svet tvorcov výtvarného umenia - známych i svetoznámych maliarov. Zábav-

né krátke príbehy sú plné rôznorodého humoru, ale najmä múdrosti. Taktiež sú svedectvom o tom, že byť umelcom nebolo jednoduché v žiadnej dobe.

Príbehy - anekdoty, ktoré sú zaznamenané v tejto knihe som jednoducho zozbieral a prerozprával. Bohužiaľ, nemohol som byť ich svedkom ani účastníkom. (Aj keď by som si veľmi rád posedel s Picassom, Miróom, Dalím a ostatnými.)

Menšia časť príbehov pochádza z knihy „Anekdoty z ateliérů“, ktorá vyšla ešte v minulom tisícročí. Väčšia časť príbehov pochádza z rôznych zdrojov a je výsledkom môjho mravenčieho pátrania. Pri prerozprávání jednotlivých príbehov som sa často nedokázal zdržať a musel som k nim pridať svoj komentár. Po zostavení tejto knihy som si uvedomil, že najviac anekdot pochádza z Picassovho života, preto som túto knihu nazval PICASSOV KÓD. (Možno to nie je príliš známe, ale Picasso patrila k najvtipnejším svetovým maliarom.)

Na záver by som chcel poďakovať Pero Le Kvetovi, ktorý sa svojimi patafyzickými remixami výrazne podieľal na finálnej verzii tejto knihy.

Remi Kloos

Ešte úvodom

Slovo remix je zložené z predpony re- (opakovanie, obnovenie, vytváranie) a z koreňa mix (miešanie, kombinovanie, spájanie). Najvšeobecnejšie je možné remix rozdeliť na remix ideí a remix foriem, pričom každý autor môže remixovať buď svoje vlastné diela, alebo vlastné a súčasne aj cudzie diela, alebo len cudzie diela (či len ich prvky).

Remix ako tvorivý princíp (najmä pokiaľ sa jedná o remix ideí) je v umení prítomný odpradávná; do začiatku 20. storočia však splýval s pojmami inšpirácia, citácia alebo inovácia a nebol používaný ako samostatný odborný pojem. (Arts Lexikon)

Keď mi Remi Kloos poslal svoje zozbierané maliarske príbehy-anekdoty, ktoré svojsky prerozprával a upravoval, zistil som, že sú to texty, ktoré ešte potrebujú remixovať, aby boli pre čitateľov prítlačlivejšie. Oboznámil som so svojím zámerom Remiho, ktorý súhlasil. A tak som sa do toho pustil. Po niekoľkých týždňoch som poslal Remimu výsle-

dok môjho remixérskeho snaženia a on sa rozhodol, že to ponúkne na vydanie nášmu dvornému vydavateľovi Milošovi Prekopovi, vďaka ktorému si túto knihu môžete prečítať.

Pero Le Kvet

Picasso a Sabartés

Picasso na začiatku svojej umeleckej dráhy v Paríži poznal chudobu celkom dôverne. Veľmi často nemal peniaze ani na jedlo. V tom čase však bolo v podobnej situácii mnoho iných maliarov. Napríklad Joan Miró prezradil, že svoj prelomový obraz „Harlekýnov bál” maľoval v období, keď mal od hladu halucinácie. Svoj hlad sa vtedy pokúšal zaháňať žutím žuvačky. (Nikde sa však neuvádza, či žul stále tú istú žuvačku alebo ich aj menil.) Z uvedeného vyplýva, že hlad nie je len najlepší kuchár, ale je aj veľký inšpirátor.

Picassovi v tom čase vypomáhal jeho priateľ, spisovateľ Jaime Sabartés, ktorý sa z nejakého (zrejme literárneho) dôvodu rozhodol, že bude zdieľať hlad v Paríži spolu s Picassom.

Keď raz Picasso získal zopár drobných, dal ich Sabartésovi, nech ide za ne kúpiť niečo k jedlu. Sabartés sa vrátil s rozžiarenými očami a kusom kabanosu. Keďže mal veľmi slabý zrak, priniesol kabanos, ktorý bol už plesnivý. Picasso, vidiac ten plesnivý kabanos, sa nahneval a strašne Sabarté-

sovi vynadal. Sabartés si myslel, že ho už Picasso nikdy nebude chcieť vidieť, ale nestalo sa tak. Sabartés zostal Picassovým pomocníkom a tajomníkom v jednej osobe až do svojej smrti.

Claude Monet

Claude Monet to nemal v živote ľahké. Až po dlhých rokoch skromného života sa mu začalo dariť. Jeho obrazy sa začali predávať za slušné ceny a on si onedlho mohol dovoliť kúpiť veľký dom aj s rozľahlou záhradou v Giverny.

Miestni starousadlíci ho však nemali vôbec v láske. Keď sa, napríklad, Monet nadchol pre motív topoľov, do zväčnenia ktorých sa s vervou pustil, starousadlíci ich vyrúbali.

Raz, keď Monet maľoval na poli stohy sena (tie famózne obrazy, ktoré inšpirovali abstraktných maliarov), prišiel k nemu miestny sedliak. Sedliak sa netváril vlúdne a chvíľu sledoval, ako Monet pokračuje v maľbe. Monet ihneď vycítil, že tento sedliak nepatrí medzi nadšencov výtvar-

ného umenia (alebo len k tomu druhu okukávačov, čo sledujú maliara pri práci) a preto sa ho spýtal, čo si želá.

„Peniaze!“ odvrkol rezolútne sedliak.

„Peniaze?“ začudoval sa Monet, „a prečo?“

„Maľujete na mojom pozemku!“ vysvetlil mu neodbytný sedliak.

Jozef Brož

Raz si zavolala maliara Jozefa Broža jedna vdova a vraví mu: „Môj manžel zahynul v prvej svetovej vojne. Mám jeho fotografiu zavesenú nad posteľou, ale na nej nie je on. Tá fotografia je už staršia a on, predtým než narukoval na tú nešťastnú vojnu, si dal narásť fúzy. A bez tých fúzov to nie je on! Prosím vás, pán Brož, vy ste umelec, keby ste mu tie fúzy primaloval, ja by som vám za to dala... aj desať korún!“

Brož, nakoľko sa jednalo o jeho susedu, milú staršiu paniu, povedal, že teda dobre, ale že nevie, aké mal nebožtík fúzy.

„Ale to nič, pán Brož!“ povedala vdova, „bude-
me to robiť spolu. Ja vám budem hovoriť a vy bu-
dete maľovať!“

Zobrali teda fotografiu, Brož vzal uhlík a začal
pod nosom robiť linky fúzov. Pridával ich jednu
po druhej a žena ho viedla:

„Tak, tak, dobre, teraz nižšie, ešte trochu niž-
šie, sem, tak... a teraz zahnúť tie špičky hore!“

Brož teda zahol špičky fúzov pekne hore a do-
kreslil aj druhú polovicu. Avšak, keď to dokončil,
zbadal, že vdova je akási neistá.

„Ja neviem, pán Brož, či je to presne ono!?“

V tom okamihu však, našťastie, do miestnosti
vbehol pes, pozrel sa na fotografiu a viackrát za-
štekával.

„Poznal ho!“ vykrikla nadšená vdova.

Dielo bolo teda hotové a Brož dostal 10 korún.

Max Švabinský

Max Švabinský dostal jedného dňa list, v ktorom
bolo napísané toto: